Vizualizace dat

Vizualizace dat v prostředí Python pomocí knihovny Matplotlib

Zdeněk VAŠÍČEK

Fakulta informačních technologií, Vysoké učení technické v Brně Brno, Czech Republic vasicek@fit.vutbr.cz

Obsah

Vizualizace dat

- proces vizualizace
- principy visuálního vnímání, tvarová psychologie, estetika

Základní pravidla tvorby grafů

- co dělá graf grafem
- graf jako prostředek manipulace
- volba typu grafu

Tvorba grafů v prostředí Python pomocí Matplotlib

- generování výstupu
- organizace grafu
- konfigurace os
- typy grafů
- stylování

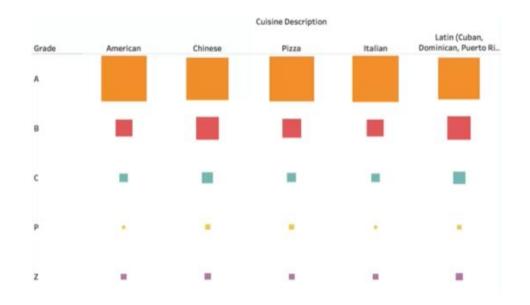

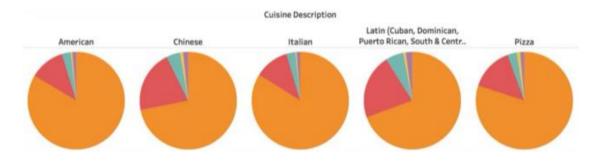
Vizualizace jako proces transformace dat

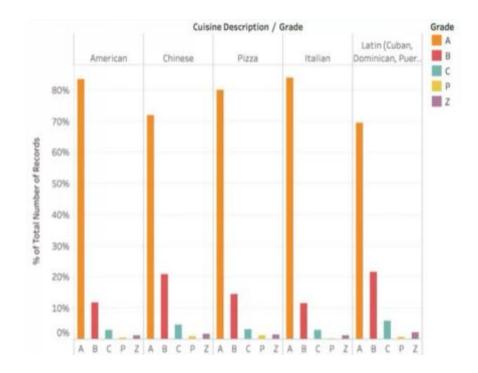
- Vizualizace je abstrahovaná forma informace v určité schematické podobě, která je nejen srozumitelná a matematicky korektní, ale také esteticky akceptovatelná
  - lidský mozek je schopen zpracovávat pouze omezené množství číselných údajů
  - 90% informace z prostředí vnímáme skrze zrak, 50% neuronů se účastní zpracování vizuální informace
  - správná forma prezentace umožní lépe porozumět vztahům v datech
- Vizualizace dat je iterativní proces
  - kvalitní a úspěšná vizualizace nezačíná vytvořením grafu
  - je nutné rozlišit mezi tvorbou grafu v průběhu procesu porozumění a tvorbou grafu jako finálního produktu
  - kroky: pořízení dat (acquire), zpracování dat (parse), čištění (filter), analýza (mine), volba formy vizualizace (represent), optimalizace (refine), finální produkt (interact)
- Vizualizace se míjí účinkem, není-li komunikována pro cílové publikum srozumitelně
  - podobně jako dobré literární dílo musí i dobrá vizualizace sdělit myšlenku jasně, přesně a efektivně
  - vizualizace by měla být promyšlená a správně organizovaná (viz Gestalt Design Principles)

Forma vizualizace

Co dělá graf dobrým nebo špatným

Neatraktiní graf (ugly)

 graf, který je z estetického hlediska problémový ale jinak jasný a informativní

Matoucí graf (bad)

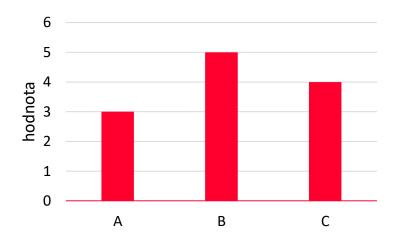
 graf, který má problémy týkající se chápání; může být nejasný, matoucí, komplikovaný nebo klamavý

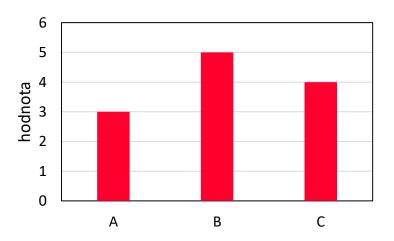
Chybný graf (wrong)

graf, který má problémy týkající se matematického pojetí;
 z objektivního hlediska nekorektní

Ideální graf

 takový graf, který je z estetického i matematického hlediska korektní a nepotřebuje další komentář k pochopení jeho sdělení.

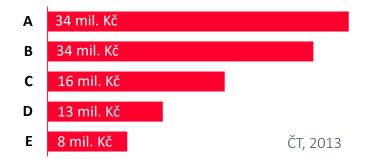

Chybné grafy

- Reálné příklady
  - Kombinace neslučitelných údajů

PENÍZE ZA VOLBY

Zatajené měřítko

NA ČEM JSOU LIDÉ NEJVÍCE ZÁVISLÍ

V ROCE 2013 BRALO:

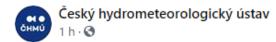
týdeník Dotyk, 2015

IZV - Zpracování a vizualizace dat v prostředí Python

Problém interpretace, volba cílového publika

- Důležité je vždy pamatovat na to, pro jakou cílovou skupinu je graf určen a jaké je jeho sdělení.
- Příklad grafu, který otevírá mnoho otázek:
  - Teplota je nefyzikální veličina, která se mění skokově?
  - "Změna režimu v roce 1989 zapříčinila skokovou změnu průměrné teploty?"
  - Sdělení pochopí v tomto případě jen znalý problematiky, viz WMO, Resolution 4.1(4)/2 (Cg-17)

? "Léto je/bylo průměrné" - tuto větu jsme v minulých týdnech slýchávali často. A skutečnost? V Bylo!

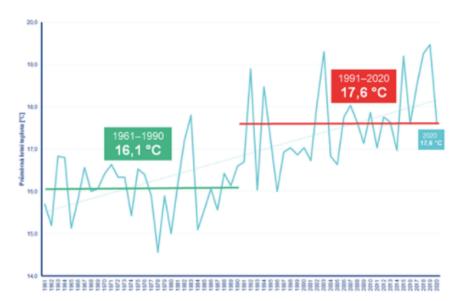
Ma grafu vidíte průměrnou letní teplotu v jednotlivých letech v období 1961–2020. Zeleně je zvýrazněn průměr letních teplot za první a červeně za druhé třicetiletí. ★ Léto se u nás tedy v průměru oteplilo o 1.5 °C.

Zajímavé je, že průměrná letní teplota v roce 2020 (17,6 °C) přesně odpovídá průměru posledního třicetiletí (1991-2020), léto tedy bylo teplotně průměrné, neboli normální.

1 Ještě je zajímavé zmínit, že ve srovnání s průměrem 1961-1990 bychom letošní léto hodnotili jako teplotně nadnormální až silně nadnormální.

Průměrná letní teplota

Zavádějící a zkreslující grafy

- Kromě uvedených typů existují ještě tzv. zavádějící grafy (misleading graphs)
  - mohou být z matematického hlediska korektní, ale po vizuální stránce dochází ke zkreslení reality (eskalováno v případě 3D grafů)

Typické prohřešky:

- oříznutí osy X, oříznutí osy Y
- neexistující nebo nevhodné měřítko osy (rozsah neodpovídající datům, nepřiznaná logaritmická osa, neuniformní intervaly, ...)
- vynechání některých datových bodů
- zneužití perspektivy 3D grafů
- volba nevhodného typu grafu (např. koláčový graf pro nesouvisející hodnoty)

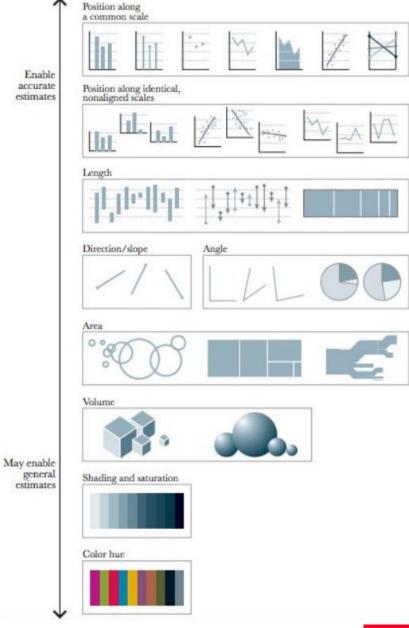
Příklady z praxe:

- https://demagog.cz/diskuze/politici-a-jejich-grafy-vyrokdne
- https://demagog.cz/diskuze/politici-a-stale-ty-grafy
- https://www.idnes.cz/technet/veda/manipulace-grafy-statistika.A151023 164547 veda pka
- https://venngage.com/blog/misleading-graphs/

Vizualizace dat

- Typický postup procesu vizualizace dat pokud již máme zpracovaná a analyzovaná data
  - definovat cíl vizualizace a cílové publikum
  - zvolit vhodnou formu vizualizace v závislosti na požadovaném cíli
  - navrhnout vhodné grafické zpracování vizualizace (potřeba kreativity s ohledem na splnění prvního bodu)

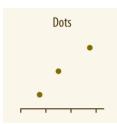

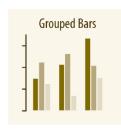
Volba typu grafu

Množství

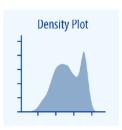

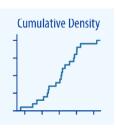

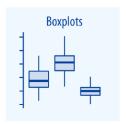
Rozložení

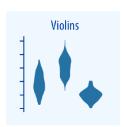

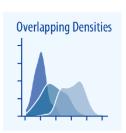

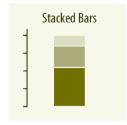

Vzájemné proporce, vyjádření součásti celku

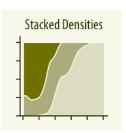

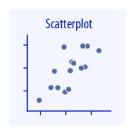

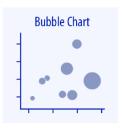

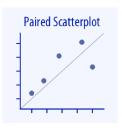

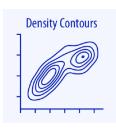
Volba typu grafu

Vztah mezi prvky, korelace

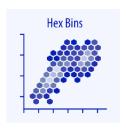

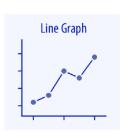

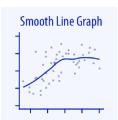

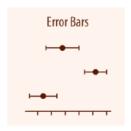

Vyjádření nejistoty

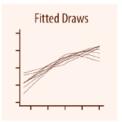

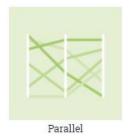

Ranking

Barva a barevná paleta

Volba palety

- v závislosti na charakteru dat volíme typ palety
- maximálně 10 barev abychom byli schopni odlišit

Monochromatická sekvenční paleta (sequential)

 zobrazení numerických hodnot, které lze uspořádat od nejmenší po největší (typicky nejtmavší odstín).

Divergentní paleta (diverging)

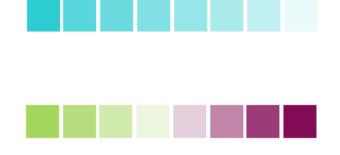
- vhodné pro reprezentaci numerických hodnot, která lze kategorizovat a znázornit tak odchylku od průměru/mediánu/nuly, apod.
- tmavší odstín znamená větší odchylku v určitém směru

Kvalitativní paleta (qualitative)

- reprezentace dat, která lze kategorizovat a odlišit tak příslušnost k určité kategorii
- mohou být různého typu (viz Accent / Pairet v <u>brewer</u>)

Palety viz:

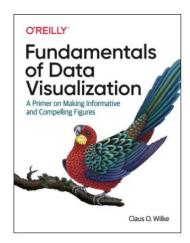
- https://jiffyclub.github.io/palettable/
- https://seaborn.pydata.org/tutorial/color_palettes.html

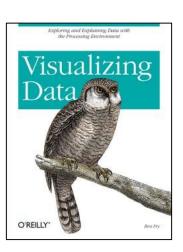

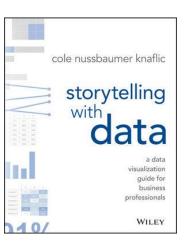

Doporučená literatura

- Claus O. Wike: Fundamentals of Data Visualization: A Primer on Making Informative and Compelling Figures
  - viz clauswilke.com/dataviz
- Ben Fry: Visualizing Data
  - viz <u>oreilly.com</u>
- C.N. Knaflic: Storytelling with Data: A Data Visualization Guide for Business Professionals

Vizualizace dat v prostředí Python

Základní možnosti vizualizace dat

- Matplotlib (komplexní knihovna pro vizualizaci dat, komunitní projekt s 70k+ LoC s 15+ letou historií)
- Pandas (knihovna pro datovou analýzu, metoda plot() součást datových řad, 12+ let, viz dokumentace)
- Seaborn (balík nástrojů pro statistické grafy pracující nad sloupci v pandas, viz dokumentace)

Pandas a seaborn

- Pandas i seaborn jsou knihovny implementované nad Matplotlib a nabízí vysoko úrovňové API, které umožňuje snadno získat vizuálně atraktivní a komplexní (zejména seaborn) grafy
- Pandas zvládne vizualizovat jen data, která se vejdou do paměti

Typický postup

- využít pandas + seaborn v prvotní fázi datové analýzy (viz např. <u>pairplot</u>, <u>FacetGrid</u>, v seaborn)
- využít seaborn + matplotlib pro požadovanou vizualizaci zpracovaných dat

Matplotlib

Matplotlib (MPL)

Matplotlib je knihovna pro generování 2D a 3D grafů vědecké kvality

- tvorba mnoha typů grafů pomocí několika málo řádků kódu
- rozhraní kompatibilní s MATLAB™ dovoluje snadný přechod
- generuje kvalitní výstup do nejběžnějších rastrových (PNG, JPG) i vektorových (SVG, PS, PDF) formátů
- integruje interaktivní GUI pro základní inspekci dat
- využívá NumPy pro zvýšení efektivity některých operací
- nativní podpora v Jupyter Notebook, IPython

Architektura knihovny

- Backend Layer nejkomplexnější vrstva mající na starost interakci s toolkity (Agg, Cairo, Gtk, Qt, Wx, ...)
   pro renderování grafického výstupu do souboru i formou interaktivního GUI. Základní prvky:
   FigureCanvas, Renderer, Event
- Artist Layer vrstva obsahující všechny prvky, které se zobrazí na grafické plátno. Dovoluje plnou kontrolu nad grafickým výstupem. Figure je tzv. top-level container všech vizuálních prvků grafu.
- Scripting Layer (Frontend interface) rozhraní, které typicky používá uživatel. Nabízí dva druhy rozhraní procedurální stavové rozhraní (pyplot API a dnes již nedoporučované pylab API) a objektově orientované rozhraní

Rozhraní knihovny Matplotlib

Procedurální rozhraní

- stavové rozhraní ve stylu MATLAB™
- stav zachován mezi jednotlivými voláními funkcí modulu matplotlib.pyplot
- každá funkce způsobí nějakou změnu v grafu

Objektově orientované rozhraní

- využívá OO návrhu knihovny Matplotlib
- dovoluje vyšší míru kontroly nad výstupem
- prvním krokem je vytvoření instance Figure (přímo nebo pomocí procedurálního rozhraní)

```
import matplotlib.pyplot as plt
```

```
plt.figure(figsize=(6,4))
plt.subplot(2,1,1)
plt.plot(x1, y1)
plt.plot(x2, y2)
plt.subplot(2,1,2)
plt.plot(x3, y3)
plt.savefig('plot.png')
```

```
fig = plt.figure(figsize=(6,4))
ax = fig.add_subplot(2,1,1)
ax.plot(x1, y1)
ax.plot(x2, y2)
ax = fig.add_subplot(2,1,2)
ax.plot(x3, y3)
fig.savefig('plot.png')
```

```
plt.show()
```


Jaký je účel close()?

plt.close(fig)

class matplotlib.figure.Figure(figsize=None, dpi=None, facecolor=None, edgecolor=None, linewidth=0.0, frameon=None, subplotpars=None, tight layout=None, constrained layout=None)

Rozhraní knihovny Matplotlib

- Běžná praxe a jeden z neduhů knihovny: svévolné míchání obou přístupů
  - naprosto nevhodný přístup, může vést na těžce laditelné chyby a problémy v přenositelnosti

```
import matplotlib.pyplot as plt

plt.figure(figsize=(6,4))
ax = plt.subplot(2,1,1)
ax.plot(x1, y1)
plt.plot(x2, y2)
ax = plt.subplot(2,1,2)
plt.plot(x3, y3)
plt.gca().set_xlabel('t')
plt.savefig('plot.png')

plt.show()
```


Generování výstupu

- Uložení grafu do souboru
  - pomocí volání funkce plt.savefig (viz doc) nebo metody Figure.savefig (viz doc), nebo

- metody savefig backendu PdfPages (např. backend_pdf.PdfPages viz ukázka)
- Parametr fname může být
  - název souboru vč. přípony; podporované formáty viz Figure.canvas.get_supported_filetypes()

```
fig.savefig('plot.png')
```

path-like nebo file-like object

```
plt.savefig(open('plot.svg','wb'), format='svgz', transparent=True)
```

Zobrazení grafu pomocí interaktivního GUI

```
plt.show()
```

– Pozn: v rámci Notebooku dochází k zobrazení implicitně, pozor na vynucený rámeček kolem Figure.

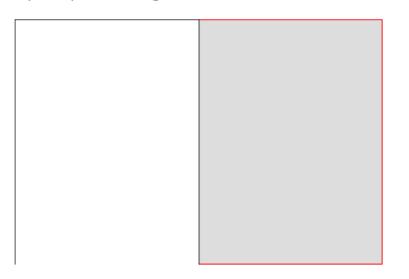

Nekonzistence v generování výstupu (savefig vs. show v VSC Notebooku)

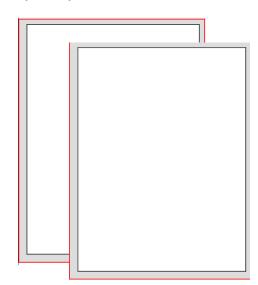
- Notebook vs Python skript
  - v Notebooku dochází k zobrazení grafu implicitně, nikoliv při volání plt.show
- V Notebooku je při zobrazení
  - vždy přidán okraj (margin u Figure) třebaže kresba zabírá celou plochu
  - obraz oříznut na nejmenší plochu bez ohledu na rozložení

Příklad:

výstup savefig

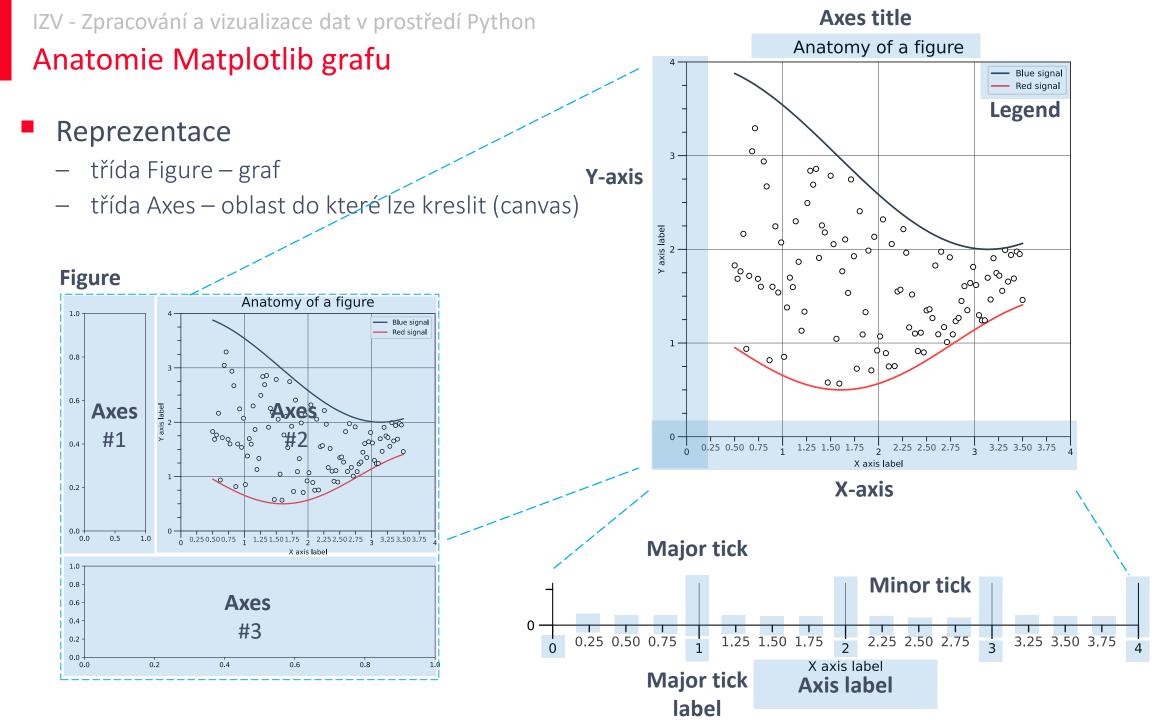
výstup Notebook


```
fig = plt.figure(figsize=(6,4),
   frameon=True, linewidth=2,
   facecolor='#ddddddd',
   edgecolor='red')

ax = fig.add_axes((0,0,0.5,1),
        frameon=True, facecolor='w')

ax.xaxis.set_visible(False)
ax.yaxis.set_visible(False)
```


raní ⁱ

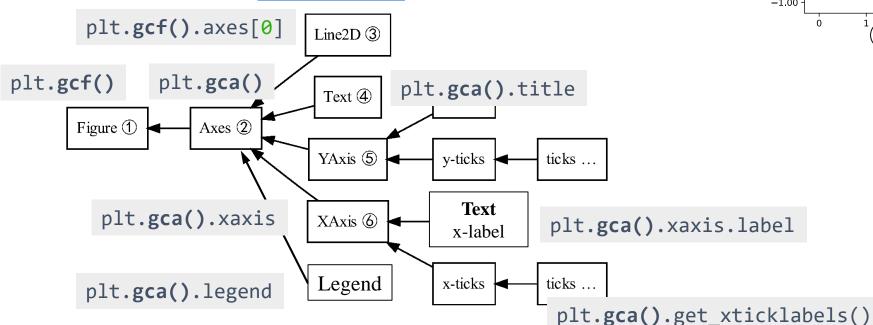
import matplotlib.pyplot as plt import numpy as np

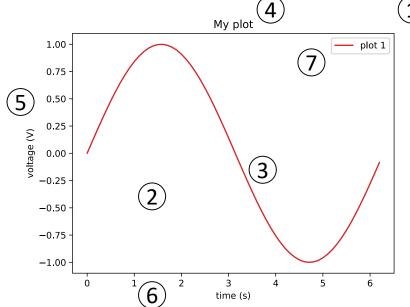
Přístup k prvkům Artist vrstvy z procedurálního rozhraní

Příklad

```
x = np.arange(0, 2*np.pi, 0.1)
plt.plot(x, np.sin(x), 'C3', label='plot 1')
plt.xlabel('time (s)')
plt.ylabel('voltage (V)')
plt.title('My plot')
plt.legend()
plt.show()
```

Hierarchie instancí v Artist Layer

Organizace grafu (axes organization)

- Do grafu lze umísťovat podgrafy (axes) na fixní pozici pomocí
  - vícenásobného volání metody Figure.add_axes (viz doc)

```
Figure.add_axes(rect, projection=None, polar=False, **kwargs)
```

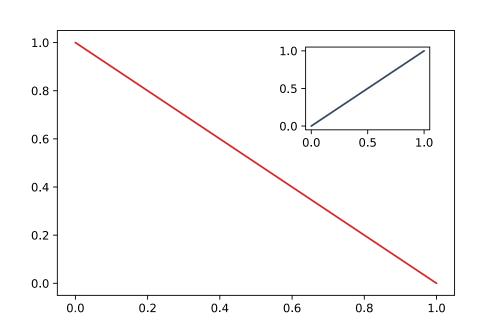
- Parametr rect je čtveřice (x ,y, w, h)
  - souřadnice levého spodního rohu + šířka a výška
  - hodnoty jsou v relativních souřadnicích
- Příklad:

```
fig = plt.figure(figsize=(6,4))

ax1 = fig.add_axes((0.1, 0.1, 0.8, 0.8))
ax2 = fig.add_axes((0.6, 0.6, 0.25, 0.25))

ax1.plot([0,1],[1,0],color='C3')
ax2.plot([0,1],[0,1],color='#35495e')

plt.show()
```


Organizace grafu (axes organization)

- Podgrafy (axes) lze umísťovat automaticky do mřížky pomocí
  - volání funkce plt.subplots (viz doc) nebo metody Figure.subplots (viz doc)

```
    squeeze=True, subplot_kw=None, gridspec_kw=None)
    vícenásobného volání funkce plt.subplot (viz doc) nebo metody Figure.add_subplot (viz doc)
```

```
plt.subplot(self, *args, **kwargs)
Figure.add_subplot(self, *args, **kwargs)
```

- V případě druhé varianty lze umístění podgrafu určit pomocí
  - trojice (nrows, ncols, index)

```
Figure.add_subplot(self, nrows, ncols, index, **kwargs)
```

pozice (integer)

```
Figure.add_subplot(self, pos, **kwargs) # pos = nrows*100 + ncols*10 + index
```

objektu SubplotSpec (viz GridSpec), který dovoluje nepravidelnou mřížku / velikosti podgrafů

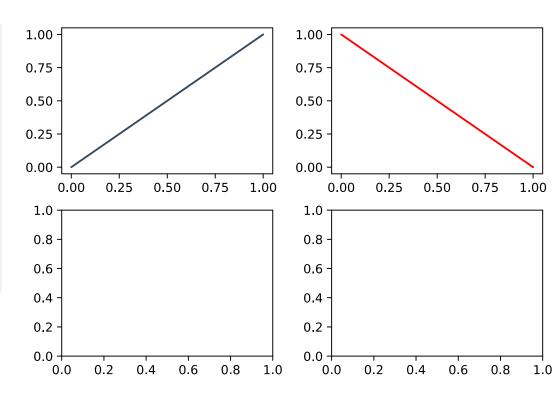

Organizace grafu (axes organization)

Příklad:

umístění 4 stejně velkých podgrafů pomocí volání funkce plt.subplots

 constrained layout zajistí automatické umístění všech prvků grafu tak, aby nedošlo k jejich překryvu a byla maximálně využita dostupná plocha; další varianta je tight_layout

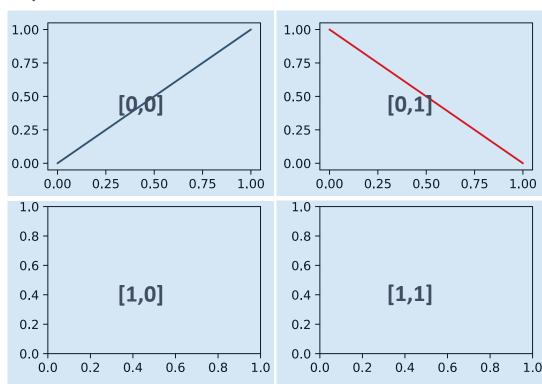

Organizace grafu pomocí GridSpec mřížky

Příklad:

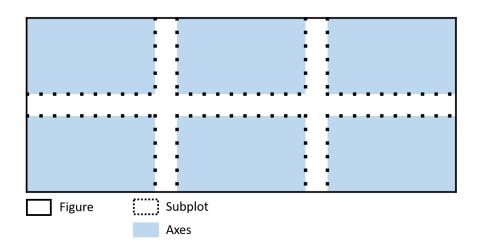
umístění 4 stejně velkých podgrafů s využitím objektu GridSpec

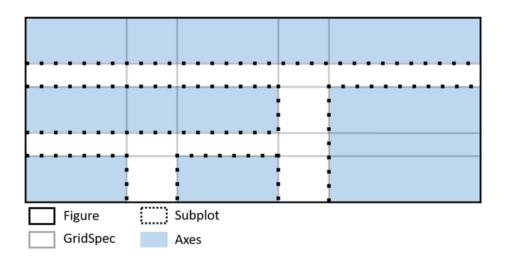
```
fig = plt.figure(constrained_layout=True,
                 figsize=(6,4)
ax1, ax2, ax3, ax4 = (
    fig.add_gridspec(ncols=2, nrows=2)
       .subplots()
ax1.plot([0,1],[0,1],color='#35495e')
ax2.plot([0,1],[1,0],color='C3')
plt.show()
```


Subplots vs. GridSpec

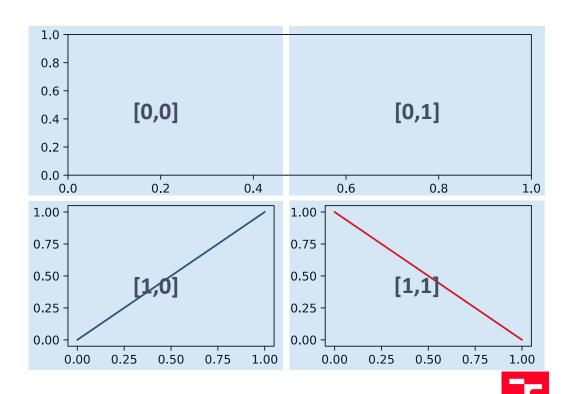
Organizace grafu pomocí GridSpec mřížky

- Objekt Gridspec (viz doc) nabízí flexibilní způsob organizace podgrafů
  - dovoluje uživateli určit rozměry podgrafů a jejich umístění v rámci mřížky pomocí slice syntaxe NumPy
  - lze hierarchicky zanořovat (viz <u>ukázka</u>), buňky mřížky nemusí být stejné velikosti (viz parametry ratios)

Příklad:

umístění 3 podgrafů různých velikostí

```
fig = plt.figure(constrained_layout=True,
                 figsize=(6,4)
spec = gridspec.GridSpec(ncols=2, nrows=2,
                         figure=fig)
ax1 = fig.add_subplot(spec[0, :])
ax3 = fig.add_subplot(spec[1, 0])
ax4 = fig.add_subplot(spec[1, 1])
ax3.plot([0,1],[0,1],color='#35495e')
ax4.plot([0,1],[1,0],color='C3')
plt.show()
```


Konfigurace osy X a Y (xaxis and yaxis)

- V případě os máme možnost přizpůsobit (viz API)
  - viditelnost os
  - rozsah hodnot a směr
  - měřítko (tj. transformaci)
  - obsah, umístění a styl titulku (label)
  - umístění a styl os (spines)
  - četnost a styl hlavní a vedlejší značky (ticker marker)
  - četnost, styl a obsah popisku hlavní a vedlejší značky (ticker label)
  - sdílení os viz vedlejší osa (twin axis)

Základní konfigurace os

viditelnost

```
ax.set_axis_off()
ax.xaxis.set_visible(False)
```

- rozsah hodnot a směr
  - určuje nejmenší a největší viditelnou hodnotu ax.set_xlim(left=None, right=None, emit=True, auto=False, *, xmin=None, xmax=None)
  - směr růstu hodnot je možné změnit voláním
     ax.invert_xaxis()
- měřítko (scale)
  - definuje rozmístění hodnot v rámci osy

```
ax.xscale(value, **scaleOpts)
```

- základní varianty implementované v rámci modulu matplotlib.scale (viz doc) jsou LinearScale, LogScale,
   SymmetricalLogScale, LogitScale (pro data mezi 0 a 1) a odpovídají value "linear", "log", "symlog", "logit,"
- nový typ měřítka je možné přidat pomocí metody matplotlib.scale.register_scale()
- obsah, umístění a styl titulku (label)

```
ax.set_xlabel(self, xlabel, fontdict=None, labelpad=None, *, loc=None, **TextProps)
```


Spines

Pro každou ze čtyř Spine čar lze individuálně přizpůsobit (viz API)

viditelnost

```
ax.spines["top"].set_visible(False)
ax.spines["right"].set_visible(False)
```

rozsah

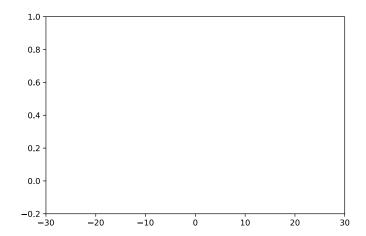
```
ax.spines["left"].set_bounds(-0.3, 1.1)
```

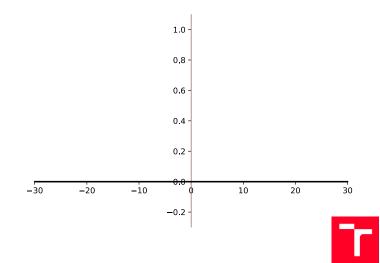
- umístění
  - definice pomocí dvojice (position type, amount), přičemž position type může být 'outward', 'axes' nebo 'data', výchozí ('outward', 0)
  - zkratky: 'center' -> ('axes', 0.5), 'zero' -> ('data', 0.0)

```
ax.spines["bottom"].set_position('zero')
ax.spines["left"].set_position(("data", 0))
```

- styl
  - voláním set_color, set_linestyle, set_linewidth, set_capstyle

```
ax.spines["bottom"].set_linewidth(2)
ax.spines["left"].set_color("C5")
```


- Styl značek lze konfigurovat pomocí metody tick_params (viz doc)
  - selektivní nastavení parametrů týkajících se hlavních a vedlejších značek (a mřížky)

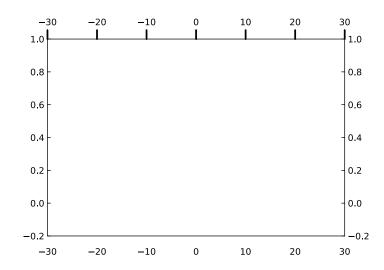
```
ax.tick_params(which='major', axis='both', **kwargs)
```

konkrétní osy

```
ax.xaxis.set_tick_params(which='major', **kwargs)
```

U každého prvku lze přizpůsobit jeho

- viditelnost
  - parametry bottom, top, left, right a labelbottom, labeltop, labelleft, labelright
- styl značky
  - parametry pro nastavení stylu značky direction, length, width, color, pad
- styl popisku
  - parametry pro nastavení stylu popisku labelsize, labelcolor, labelrotation

 Četnost značek na hlavní a vedlejší ose určuje tzv. Locator (viz doc), popisky přiřazené jednotlivým značkám určuje tzv. Formatter (viz doc)

```
ax.xaxis.set_minor_locator(loc) ax.yaxis.set_major_locator(loc) ax.yaxis.set_major_formatter(fmt) ax.yaxis.set_major_formatter(fmt)
```

- Předdefinované třídy v matplotlib.ticker
  - AutoLocator automatické generování hlavních značek (výchozí),
     AutoMinorLocator automatické generování vedlejších značek,
     NullLocator bez značek (výchozí pro minor),
     MaxNLocator automatické vygenerování maximálně N značek (základ AutoLocator),
     LinearLocator rovnoměrně rozmístěný pevně daný počet značek,
     MultipleLocator značky na násobcích báze,
     LogLocator značky rovnoměrně či nerovnoměrně rozmístěné na logaritmické ose,
     FixedLocator značky na pevně daných pozicích,
     další IndexLocator, SymmetricalLogLocator, LogitLocator
  - NullFormatter vrací prázný řetězec, FixedFormatter seznam řetězců definovaný pro jednotlivé značky,
     FuncFormatter formátování pomocí funkce, FormatStrFormatter formátování pomocí sprintf,
     StrMethodFormatter formátování pomocí format, PercentFormatter přidá procenta,
     LogFormatter, LogFormatterExponent, LogFormatterMathtext pro log. osu, a další

Příklady

změna hlavních značek

```
fmt=t.FixedLocator([-20,-5,0,5,20])
ax.xaxis.set_major_locator(fmt)
```

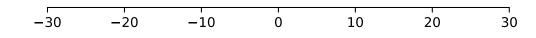
přidání vedlejších značek
ax.xaxis.set_minor_locator(t.AutoMinorLocator())
ax.xaxis.set_minor_locator(t.MultipleLocator(2.5))

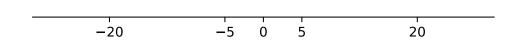
změna formátování popisku

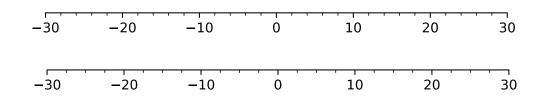
```
fmt=t.FormatStrFormatter("%.1f k")
ax.xaxis.set_major_formatter(fmt)
```

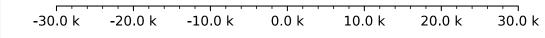
```
fmt=t.PercentFormatter(xmax=100, decimals=1)
ax.xaxis.set_major_formatter(fmt)
```

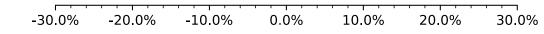
```
def myfmt(x, pos):
    return f'#{pos}\n{x:.0f},
fmt=t.FuncFormatter(myfmt)
ax.xaxis.set_major_formatter(fmt)
```

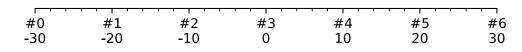

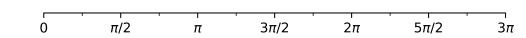

Příklad

formátování vyžívající matematických výrazů (Mathtext)

```
def format_func(value, tick_number):
    N = int(np.round(2 * value / np.pi))
    if N>=0 and N < 3:
        return {0:"0", 1: r"$\pi/2$", 2: r"$\pi$"}[N]
    elif N % 2 > 0:
        return f"${N}\pi/2$"
    else:
        return f"${N // 2}\pi$"

ax.set_xlim(0,3*np.pi)
ax.xaxis.set_major_locator(plt.MultipleLocator(np.pi / 2))
ax.xaxis.set_minor_locator(plt.MultipleLocator(np.pi / 4))
ax.xaxis.set_major_formatter(plt.FuncFormatter(format_func))
```


ax.xaxis.set_ticklabels(['A',-10,-5,'zero',5,10,30])

- K variantě založené na Locator a Formatter existuje alternativna pro volbu konkrétních pozic značek a nastavení jejich popisku
- Příklady
  - volba konkrétních značek

```
ax.set_xticks([-20,-5,0,5,20])

ax.xaxis.set_ticks([-30,-10,-5,0,5,10,30])

-30

-10 -5 0 5 20
```

nastavení popisku k existujícím značkám

```
ax.set_xticks([-20,-5,0,5,20])
ax.set_xticklabels(['A',None,'zero',None,'Z','x'])

ax.xaxis.set_ticks([-30,-10,-5,0,5,10,30])
```


Mřížka (grid)

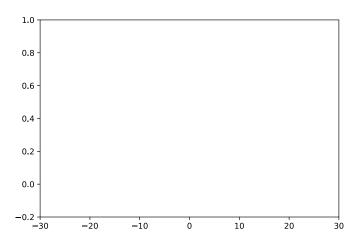
- Mřížku lze konfigurovat pomocí metody grid (viz doc)
  - selektivní nastavení vlastností 2D čar hlavní a vedlejší mřížky

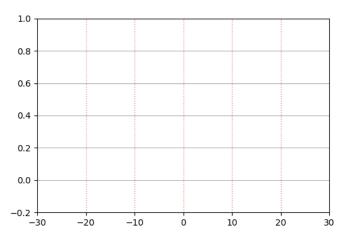
```
ax.grid(b=None, which='major', axis='both', **Line2dprops)
```

Parametry

- parametr **b** určuje viditelnost
- parametr which určuje konfigurujeme-li hlavní / vedlejší mřížku
- parametr axis určuje konfigurujeme-li horizontální / vertikální čáry
- keywords parametry viz vlastnosti 2D čáry <u>Line2Dprops</u>

```
ax.grid(axis="x", color="red", linewidth=1, linestyle=":")
ax.grid(axis="y", color="black", alpha=.5, linewidth=.5)
```

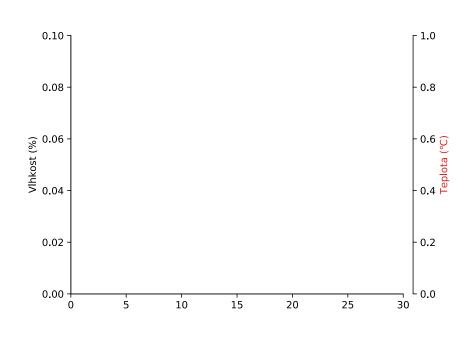

Vedlejší osa

- Metoda ax.twinx() a ax.twiny() umožňuje vytvořit nový podgraf (axes), který sdílí osu X, respektive osu Y, což umožňuje vytvoření vedlejší osy Y
  - pozor, duplikuje se celý objekt axes včetně všech prvků
- Příklad

```
fig = plt.figure(figsize=(6,4), constrained_layout=True)
ax1 = fig.add_subplot()
ax2 = ax1.twinx()
ax1.spines["top"].set_visible(False)
ax1.spines["right"].set_visible(False)
ax2.spines["top"].set_visible(False)
ax2.spines["right"].set_position(('outward',10))
ax1.set xlim(0,30)
ax1.set_ylim(0,0.1)
ax2.set ylim(0,1)
ax1.set_ylabel('Vlhkost (%)')
ax2.set ylabel('Teplota (\u2103)', color='C3')
```


Více vedlejších os viz <u>tutorial</u>

Legenda (legend)

- Legendu lze konfigurovat pomocí metody legend (viz doc a tutorial)
  - prvky legendy jsou určeny automaticky z vykreslených dat

```
ax.legend()
```

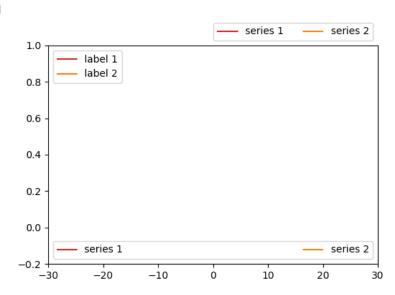
textová část legendy je uvedena explicitně

```
ax.legend(['label 1'])
```

textová i grafická část legendy je uvedena explicitně

```
ax.legend((artistobj1, artistobj2, artistobj3), ('label1', 'label2', 'label3'))
```

- Parametry
  - umístění loc, kotva bbox_to_anchor, poč. sloupců ncol a mnoho dalších
- Příklad

Podporované typy 2D grafů

Základní grafy

- Čárový graf (Line plot)
- Schodový graf (Step plot)
- Bodový graf (Scatter Plot)
- Vertikální a horizontální sloupcový graf (Bar chart) a Histogram (Histogram, 2D Hex bin)
- Tyčkový graf (Stem plots)
- Koláčový graf (Pie)

Statistické sumarizační grafy

- Krabicový graf (Box plot)
- Violin plot

Další

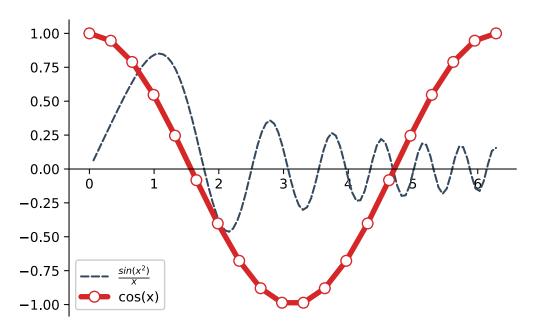
- Vrstevnice (Contour plots)
- Vektorové pole (Stream plots)
- Grafy s tabulkou obsahující data (table)
- Kompletní přehled viz <u>doc</u>

Čárový graf (Line Plot)

Příklad (plot viz doc)

```
x1, x2=np.linspace(0, 2*np.pi, 100),
      np.linspace(0,2*np.pi,20)
y1, y2=np.sin(x1**2)/x1, np.cos(x2)
fig = plt.figure(figsize=(6,4))
ax = fig.add_subplot()
ax.plot(x1, y1, c='#35495e', ls='--',
        label=r'\frac{\sin(x^2)}{x}')
ax.plot(x2, y2, 'C3o-',
        lw=4, ms=8, mfc='w', label='cos(x)')
ax.spines['top'].set_visible(False)
ax.spines['right'].set_visible(False)
ax.spines['bottom'].set_position('zero')
ax.legend()
plt.show()
```

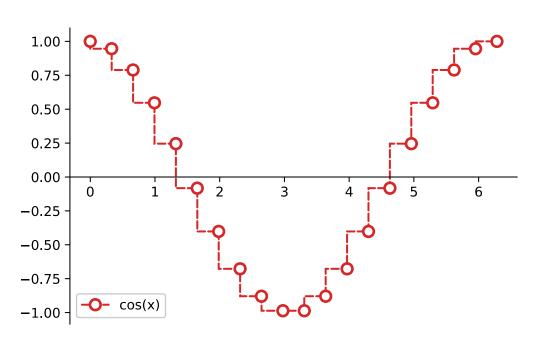

Schodový graf (Step plot)

Příklad

```
x1, x2=np.linspace(0, 2*np.pi, 100),
      np.linspace(0,2*np.pi,20)
y1, y2=np.sin(x1**2)/x1, np.cos(x2)
fig = plt.figure(figsize=(6,4))
ax = fig.add subplot()
ax.step(x2, y2, 'C3o-', ls='--',
        ms=8, mew=2, mfc='w',
        where='pre', #pre/post/mid
        label='cos(x)')
ax.spines['top'].set_visible(False)
ax.spines['right'].set_visible(False)
ax.spines['bottom'].set_position('zero')
ax.legend()
plt.show()
```

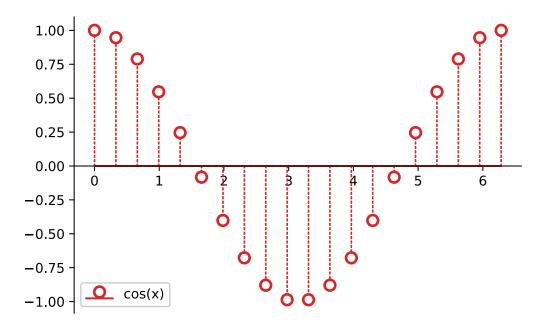

Pozn. **ax.plot** má kwarg drawstyle / ds: {'default', 'steps', 'steps-pre', 'steps-mid', 'steps-post'}, výchozí hodnota je 'default'

Tyčkový graf (Stem plots)

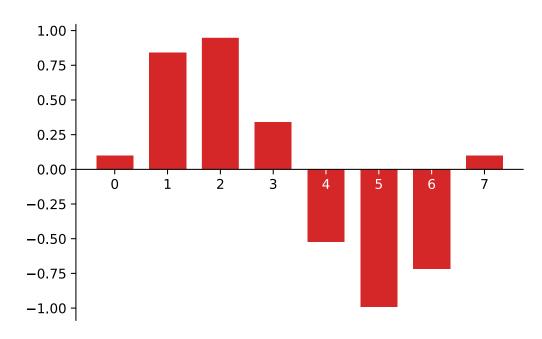
```
x1, x2=np.linspace(0, 2*np.pi, 100),
      np.linspace(0,2*np.pi,20)
y1, y2=np.sin(x1**2)/x1, np.cos(x2)
fig = plt.figure(figsize=(6,4))
ax = fig.add_subplot()
markerline, stemline, baseline, =
ax.stem(x2, y2,
        linefmt='C3:',
        markerfmt='oC3',
        label='cos(x)')
plt.setp(stemline, linewidth = 1.25)
plt.setp(markerline, mew=2 , ms = 8, mfc='w')
ax.spines['top'].set_visible(False)
ax.spines['right'].set_visible(False)
ax.spines['bottom'].set position('zero')
ax.legend()
plt.show()
```


Sloupcový graf (Bar charts)

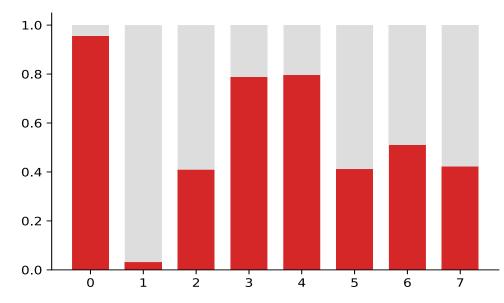
```
x1=np.linspace(0,7,8)
y1=np.sin(np.linspace(0,2*np.pi,8)+0.1)
fig = plt.figure(figsize=(6,4))
ax = fig.add_subplot()
ax.bar(x1, y1,
       width=0.7, bottom=0, align='center',
       color='C3')
ax.spines['top'].set_visible(False)
ax.spines['right'].set_visible(False)
ax.spines['bottom'].set_position('zero')
ax.margins(0.05)
plt.setp(ax.get_xticklabels()[5:8],
         color="white")
plt.setp(ax.get_xticklines()[10:15],
         markeredgecolor="white")
plt.show()
```


Stacked Bar chart

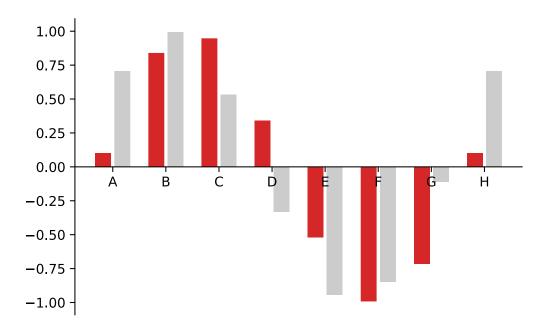
```
x1=range(0,8)
y1=np.random.uniform(0,1, 8)
y2=(1-y1)
fig = plt.figure(figsize=(6,4))
ax = fig.add_subplot()
ax.bar(x1, y1, width=0.7, align='center',
       bottom=0, color='C3')
ax.bar(x1, y2, width=0.7, align='center',
       bottom=y1, color='#dddddd')
ax.spines['top'].set_visible(False)
ax.spines['right'].set_visible(False)
ax.spines['bottom'].set_position('zero')
plt.show()
```


Sloupcový graf (Bar charts)

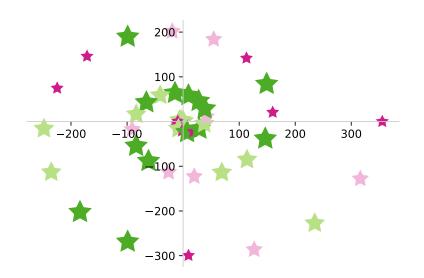
```
x1, x=np.linspace(0,7,8),
     np.linspace(0,2*np.pi,8)
y1,y2=np.sin(x+0.1),np.sin(x+np.pi/4)
fig = plt.figure(figsize=(6,4))
ax = fig.add subplot()
ax.bar(x1-0.18, y1, width=0.3, bottom=0,
       align='center', color='C3')
ax.bar(x1+0.18, y2, width=0.3, bottom=0,
       align='center', color='#cccccc')
ax.spines['top'].set_visible(False)
ax.spines['right'].set_visible(False)
ax.spines['bottom'].set_position('zero')
ax.margins(0.05)
ax.set_xticklabels(' ABCDEFGH')
plt.show()
```


Bodový graf (Scatter plot)

```
theta = np.radians(np.linspace(0,360*3, 50))
r = theta**2
x, y = r*np.cos(theta), r*np.sin(theta)
sz = np.random.randint(1, 5, 50)
pal = palettable.colorbrewer.diverging.PiYG 4
ax = plt.figure(figsize=(6,4)).add subplot()
ax.scatter(x, y, marker=(5, 1),
           c=sz, cmap=pal.mpl_colormap,
           s = sz*100)
ax.spines['top'].set_visible(False)
ax.spines['right'].set_visible(False)
for spine in ['bottom','left']:
    ax.spines[spine].set position('zero')
    ax.spines[spine].set_color('0.8')
ax.xaxis.get_majorticklabels()[3].set_visible(False)
ax.yaxis.get_majorticklabels()[4].set_visible(False)
plt.show()
```


Barvy v Matplotlib

- Barvu lze specifikovat několika způsoby (viz matplotlib.colors):
  - RGB / RGBA n-tice desetinných hodnot v rozsahu [0,1] , např. (0.1, 0.2, 0.5)
  - hexadecimální RGB / RGBA řetězec, např. #FF8000 #FF8000FF
  - řetězec reprezentující hodnotu v rozsahu [0,1] pro úroveň šedé, např. '0.5'
  - jednoznaková konstanta 'b', 'g', 'r', 'c', 'm', 'y', 'k', 'w'
  - řetězec dle X11/CSS4, např. 'Coral' , 'lawngreen'
  - řetězec dle xkcd color survey s prefixem 'xkcd:', např. 'xkcd:sky blue'
  - řetězec z palety Tableau T10 (výchozí paleta pro MPL) 'tab:blue', 'tab:orange', 'tab:green',
     'tab:red', 'tab:purple', 'tab:brown', 'tab:pink', 'tab:gray', 'tab:olive', 'tab:cyan'
  - řetězec tvořený znakem 'C' následovaným jednou číslicí, která určuje index do výchozí palety (matplotlib.rcParams['axes.prop_cycle']). Pokud je index mimo rozsah, je použita černá.

Typy čar v Matplotlib (line style)

- Typ čáry lze specifikovat následovně (viz <u>doc</u>):
  - jedna z variant symbolických zkratek
     '', '-', ':', '--', '-.'
     odpovídající následujícím stylům: bez čáry,
     čárkovaná, čerchovaná, tečkovaná
  - jeden z řetězců 'solid', 'dotted', 'dashed', 'dashdot' korespondující s předchozími styly
  - pomocí tzv. dash tuple (offset, (on_off_sequence)) , která umožňuje detailní kontrolu nad délkou a četností jednotlivých segmentů

Příklady dash tuple

solid odpovídá (0, ()), dotted odpovídá (0, (1, 1)), definice (0, (3, 10, 1, 15))
 znamená čára 3pt, mezera 10pt, čára 1pt, mezera 15pt, offset 0

'solid' solid	solid	(0, (1, 10))	
'dotted' dotted	::' dotted	(0, (1, 1)) custom #2	
'dashed' dashed	dashed	(0, (3, 10))	
'dashdot' dashdot	dashdot	(5, (5, 10)) custom #4	

Značky v Matplotlib (markers)

- Typ značky lze specifikovat pomocí (viz doc):
  - jedné z variant symbolických zkratek'', '.', 'o', 'd', 'v', '^', '<', '>', '+', 'x', '*', ...
  - řetězce začínajícího a končícího znakem \$ definující text vysázený pomocí MathText, např.
     "\$\alpha\$"
  - seznamu dvojic určující pozice vrcholů cesty, přičemž střed je umístěn v (0,0), např.
     [(-1, -1), (1, -1), (1, 1), (-1, -1)]
  - dvojice (numsides, N) nebo trojice (numsides, N, angle) pro pravidelný a) polygon s numsides stranami
     (N=0), b) hvězdu s numsides cípy (N=1) nebo c) hvězdici s numsides paprsky (N=2) otočený o úhel angle
  - instance třídy Path

'o' circle	•	'\$\\alpha\$' mathtext	α	[(-1, -1), (1, -1), (1, 1), (-1, -1)] verts	4
'>' triangle	>	'\$\\oplus\$' mathtext	$\oplus$	(5, 0, 10) polygon	•
triangle	A	'\$f\$' mathtext	f	(5, 1) star-like	*
ı*ı star	*	'\$\u2103\$' unicode	°C	Path() path	0

ax.plot(..., marker=markerstyle,

markersize=msz,

markeredgecolor=mec,

markeredgewidth=mew,

markerfacecolor=mfc)

Aplikace stylu

- Styl jednotlivých prvků grafu lze definovat
  - lokálně pomocí keyword argumentů metod pro manipulaci s grafem

```
ax.plot(x1, y1, c='#35495e', ls='--', label=r'$\frac{\sin(x^2)}{x}$')
ax.plot(x2, y2, 'C3o-', lw=4, ms=8, mfc='w', label='cos(x)')
```

 globálně pomocí tzv. <u>runtime configuration</u>, která obsahuje výchozí nastavení pro jednotlivé prvky grafu včetně možnosti definovat tzv. <u>property cycler</u>

```
plt.rc('lines', markersize=8, markerfacecolor='w')
```

- globálně pomocí stylesheetu (viz plt.style.available a galerie stylů), které definují výchozí nastavení pro jednotlivé prvky grafu stejně jako runtime configuration.
  - Možnost kombinování více stylů
  - Možnost definice vlastních stylů dostupných ze souboru nebo URL
  - Podpora context manageru pro dočasnou změnu stylu.

```
with plt.style.context('seaborn'):
    ax = plt.figure(figsize=(6,4)).add_subplot()
    ax.plot(x1, y1, label=r'$\frac{\sin(x^2)}{x}$')
    ax.plot(x2, y2, label='\cos(x)')
```

? Jak nakonfigurovat plt.rc, abychom dosáhli výsledku z první ukázky?

Co jsme vynechali

Anotace a práce s textem

- vkládání textu do grafu, anotování prvků grafu
- https://matplotlib.org/api/ as gen/matplotlib.pyplot.annotate.html
- https://matplotlib.org/tutorials/text/annotations.html

Pokročilejší typy 2D grafů

grafy v jiném souřadném systému (polární grafy), vrstevnicové grafy, ...

3D grafy

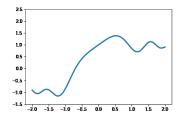
viz atribut projection objektu Axes

Animované grafy

- animace v GUI; animovaný GIF, MP4, HTML
- https://matplotlib.org/api/animation_api.html

Příklady viz

https://matplotlib.org/gallery/index.html

SVC classification

